

Onu Görmeye Gittim

Pierre J. Mejlak

Onu Görmeye Gittim
Pierre J. Mejlak

Orijinal Adı: Dak li l-Lejl İhalkik Tgħid
©Pierre J. Mejlak, 2011

Kitap ilk olarak 2011 yılında Malta'da Merlin Publishers tarafından yayımlandı.

Yayın Yönetmeni: Nermin Molloağlı
Yayın Koordinatörü: Hazal Baydur
Yayına Hazırlayan: Gizem Özgüven
Editör: Selahattin Özpabalıyıklar
İngilizceden çeviren: Mehtap Gün Ayrıl
Maltacadan İngilizceye çevirenler: Antoine Cassar ve Clare Vassallo
Mizanpaj: Adem Şenel
Kapak Resmi: Julinu (Julian Mallia)
www.julinu.com
Kapak Tasarımı: Ezgi Karayel

1. Baskı: İstanbul, Nisan 2018

Baskı: Sena Ofset
Litros yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6.Kat 4NB 7-9-11
Zeytinburnu - İstanbul
Sertifika no: 12064 Tel. (212) 613 38 46
ISBN: 978-605-68363-1-2

Bütün yayın hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Berrak Sural, Ece Erdoğan, Ertuğ Uçar, Gökşun Bayraktar, İlker Şahin, Nazlı Gürkaş,
Nazlıcan Kabataş ve Yağmur Vatangül'e katkılarından dolayı teşekkür ederiz.

Bu kitap, Avrupa Birliği Yaratıcı Masa Programı'nın desteğiyle yayımlanmıştır.

Avrupa Birliği'nin Creative Europe
Desk Programı tarafından
desteklenmiştir

Avrupa Birliği Komisyonu'nun bu yayının üretimi için verdiği destek, yazarların görüşlerini yansıtan metinlerin içeriklerini onayladığı anlamına gelmez ve Komisyon burada yer alan bilgilerin herhangi bir şekilde kullanılmasından sorumlu tutulamaz.

Kalem Kültür Yayınları

Şehbender Sok. No:18/6 Asmalımescit
Beyoğlu İstanbul
Tel: 0212 245 4406
Sertifika No: 13870

Onu Görmeye Gittim

Pierre J. Mejlak

Maltacadan İngilizceye Çevirenler: Antoine Cassar ve Clare Vassallo

İngilizceden Türkçeye Çeviren: Mehtap Gün Ayrıl

Pierre J Mejlak

Malta doğumlu Pierre J Mejlak, gençliğinden beri roman ve kısa öyküler yazmaktadır. En son çıkan kısa öykülerden oluşan koleksiyonu *Having Said Goodbye* (Merlin Publishers), Avrupa Birliği Edebiyat Ödülü'nü kazandı.

Mejlak, *Malta Ulusal Kitap Ödülü*, *Kelimeler Denizi Avrupa Kısa Öykü Yarışması* da dahil olmak üzere birçok ödül kazanan çocuk kitabı, uyarlamalar, roman ve iki kısa öykü koleksiyonu için kitaplar yazmıştır.

Kısa öykülerinin bir kısmı İngilizce, Fransızca, Katalanca, Portekizce, Sırpça, Arapça, İspanyolca ve İtalyanca olmak üzere birçok dile çevrilmiştir. Bunun yanı sıra Avrupa ve Orta Doğu'da birçok edebiyat festivalinde okunmuştur. Mejlak'ın ödüllü romanı *Rih Isfel* (Güney Rüzgarı), Malta'nın NET TV için 13 bölümlük bir dizi haline getirilmiştir.

Mejlak, 2004 yılında Malta'dan Brüksel'e taşınmış ve halen orada yaşamaktadır.

Mehtap Gün Ayrıl

20 Kasım 1968'de Denizli'de doğdu. Hacettepe Üniversitesi Fen Fakültesi'nde okudu, İngiltere ve Amerika'nın pek çok kentinde ticari projeler yürüttükten sonra 2009 yılında oğlu Tuna'nın hayatına girmesiyle çevirmenlik denemelerine başladı. İlk çevirisi 2010 yılında Yordam Yayınları'ndan (Salka Valka) yayımlandı. O günden beri de tam zamanlı çevirmenlik yapmaya büyük bir keyifle devam etmektedir.

Antoine Cassar

Maltalı şair ve çevirmendir. 2009 yılında *Merhba* şiiri ile Birleşmiş Geze- gen Yazı Yarışması'nın Büyük Ödülünü kazanmıştır. *Having Said Goodbye*'ı Maltacadan İngilizceye çeviren çevirmenlerden biridir.

Clare Vassallo

Malta Üniversitesi Felsefe, İngiliz Edebiyatı ve İngiliz Dilbilimi bölümlerinden mezundur. Çeviri ve Çeviri Çalışmaları Anabilim Dalı'nda doçenttir. Halen Malta Üniversitesi'nde Tercüme ve Çeviri Müfredat Bölümü'nde ders vermektedir. *Having Said Goodbye*'ı Maltacadan İngilizceye çeviren çevirmenlerden biridir.

Kısa Öykülerden Uzun Bir Köprü

Kalem Ajans olarak, Türkçede yeterince yer bulamamış, az temsil edilen dillere ve ülke edebiyatlarına ağırlık vermek her zaman önceliklerimizden biri oldu. Uluslararası ilişkilerin kuvvetlenmesi ve sınırların ortadan kalkması için bir edebiyat ajansı olarak bizim üstümüze düşen farklı ülke edebiyatlarını da yaşadığımız coğrafyada tanınır kılmak.

Uzakları yakın etmenin yollarından biri farklı kültürleri anlamaksa bunu yapmak için edebiyattan daha iyi bir yol bilmiyorum. Herkes en iyi bildiği işi yapmalı dedik ve “Kısa Öykülerden Uzun Bir Köprü” adını verdiğimiz projemiz böylece doğmuş oldu. ‘Bir edebiyat köprüsü inşa ediyoruz’ mottosuyla çıktığımız bu yolda dünyanın yedi ülkesinden yedi kısa öykü kitabını sizlerle buluşturuyoruz. Her kitabın kapağı için o ülkenin bir çizeriyle çalıştık. Ülke edebiyatlarını tanıttığımız bu seride bütünlüğü yakalamak için çizerlere de yer verilmesi gerektiğini düşündük. Kitabı elinize aldığımızda, kapaktan öykülere kadar o ülkenin genç yetenekleriyle karşılaşacaksınız. Her biri kendi ülkesinde önemli noktada olan yedi yazarın öyküleri, çeviri öykü edebiyatına katkıda bulunurken size belki de daha önce hiç okumadığımız bir ülke edebiyatının kapılarını açacak.

Elinizde tutmuş olduğunuz eser işte bu gayeler ışığında Mehtap Gün Ayrıl’ın çevirisi ile İngilizceden dilimize kazandırıldı. Kitabın aslı Maltaca yazılmış olmasına karşın Maltacadan Türkçeye çeviri yapacak bir çevirmen bulamadığımız için projede köprü dil kullanılarak çevrilen tek kitap *Onu Görmeye Gittim* oldu. Malta Edebiyatı’ndan örnekler Türkçede çok rastlayamıyoruz. Bu yüzden çağdaş Malta Edebiyatı’nın en önemli

isimlerinden Pierre J. Mejlak'ın Avrupa Birliği Edebiyat Ödülü de dahil olmak üzere birçok ödöl kazanan bu kitabını Türkçe okuyuculara kazandırmış olmaktan dolayı çok mutluyuz. Mejlak, Akdenizliliđin hissedilir sıcaklığı, keskin gözlem gücü ve insanların farklı ruh hallerini gösterme becerisiyle iyi bir yazar olduğunu kanıtlıyor. *Onu Görmeye Gittim'*deki karakterlerin çeşitliliğine hayran olmamak elde değil. Geçmiş ile geleceğin, hayal ile gerçeğin tam olarak neresinde olduğuna karar veremeyen karakterlerin öykülerini okuyacaksınız; kocasının ölüm haberinin ardından hiç olmadığı kadar mutlu olan bir kadın, bacaya sıkışan bir karga yüzünden kendilerini ve ilişkilerini sorgulayan bir çift, babasının ölümünün ardından babasının eski sevgilisini bulmak için yola çıkan bir genç ve ölen kocasının yayımlanmamış romanına el koyup dünyaca ünlü bir yazar olan kadın. Kitabın kapağı için Maltalı çizir Julian Mallia ya da bilinen adıyla Julinu ile çalıştık. Daha önce hiç kitap yayımlama deneyimi olmayan bana sakince katlandığı ve uyum içinde benimle çalıştığı için çok şanslıyım. Bu süreçte yazarla da iletişimde olan Mallia, kitaba adını veren öyküden yola çıkarak kapağı tasarladı.

İyi okumalar dilerim,

Hazal Baydur

Kısa Öykülerden

Uzun Bir Köprü Projesinde Yer Alan Kitaplar:

- *Yok, Olmasın da* - Edina Szvoren (çev: Gün Benderli)
- *Onu Görmeye Gittim* - Pierre J. Mejlak (çev: Mehtap Gün Ayrall)
- *Çöl ve Yolculuğun Kısa Teorisi* - Cristian Crusat (çev: Şevin Aksoy Gülman)
- *Danimarka Demiryolları* - Peder Frederik Jensen (çev: Sadi Tekeliođlu)
- *Keyifli Hikayeler* -Marente de Moor (çev: Erhan Gürer)
- *Aç Gözüni Artık Yaşamıyorsun* - Olga Tokarczuk (çev: Neşe Yüce)
- *Oltalarla Hava Fişekler Tuttuk* - Karen Köhler (çev: Regaip Minareci)

Ön söz
ŞAŞAALI KARANLIKLAR
SİNEM SAL

Kader var mı yok mu bilmiyorum. Ama okuduğum bir söz var ve işte bu hakikattir: “Hikayeler, onları anlatabilecek olanların başına gelir.”

1982 doğumlu Pierre Mejlak, Orta Akdeniz’in tam kalbinde, Malta Adaları’ndan hikayeler anlatıyor. Genç yaşına rağmen çok sayıda prestijli ödülün sahibi olan Mejlak’ın hikayeleri İngilizce, Fransızca, Katalanca, Arapça, İspanyolca ve İtalyancadan sonra şimdi de Türkçede. Hayatını sadece kelimelerle kazanmış bir yazar o. Gazetecilikten, dergiciliğe, editörlüğe ve yayıncılığa kadar birçok işte görev almış.

2010’dan beri Brüksel’de yaşayan Mejlak’ın hikayelerinde göç, ölüm, hatıra, ev kavramı önemli yer tutuyor. Mejlak’ın karakterleri, nostaljinin ve hatıranın peşinden cesaretle giderken, ölümle hizaya geliyor. Ölünün hayatı değişir, kabul! Ama hayatta kalanların hayatı daha çok değişir. Mejlak’ın kamerasının peşinden sürükleneceğiniz bu hikayelerde, cenaze evlerine konuk olacak, hastane koridorlarında volta atacak ve geçmişinden kurtulmaya çalışan kaçıkların yol arkadaşı olacaksınız.

Dirayetli bir yazar olarak tanımlayabileceğimiz Mejlak, bize hikayesini sunduğu insanları horlamaktan, gülünç duruma düşürmekten, hatta bazen küçümsemekten geri durmaz. İnsanların zaaflarını hedef almaktan kaçınmadığı için, bu hikayeleri okurken, tanıdıklarınıza ve hatta kendinize rastlamanız an meselesi.

80’lerde çocuk olmaktan nasibini alan yazar Mejlak, son derece kişisel bir aşk hikayesini anlatırken politik arızalarla

hikayeyi şekillendiriyor. Çocuklarının yaşadığı ilişkiye karşı çıkan Müslüman ve Hristiyan iki aile, yoğun bakım odasının önündeki bankı paylaştığında yakınlaşabiliyor. Ölüm döşeğindeki bir adam, oğluna yıllardır kalbinde tuttuğu İspanyol aşkının masalını anlatabiliyor. Çünkü hayat faşisttir. Ama ölüm değil. Mejlak'ın karakterleri de ölümlerle terbiye ediliyor.

Pierre Mejlak'ın yazılarında başta sıradan görünen karakterlerin tam gözüne baktığınızda, orada kendi hikayesine meydan okumaya hazır kahramanlarla karşılaşacaksınız.

İçindekiler

Önsöz / 11

Ütü Masası / 13

Onu Görmeye Gittim / 20

Karga / 28

Elçi / 45

Onun Kokusu / 62

Samira'ya Seslenmek İstiyorum / 68

Hükümet Darbesi / 76

Yabancı / 96

Zeka Küpü ve Kız / 107

Papağanın Çıığı / 114

Narlı Ev / 120

Bu Son Yazın, Amy / 129

Nuria Angels Barrera / 142

Sonsöz / 151

Annem için,

Önsöz

Cenazeden sonra birkaç arkadaşını eve davet etti. Arkadaşlık edecek halde olduğundan değil ama ölen kendisi olsaydı, kocası muhtemelen misafir çağırırdı. Kocasını yabancı adetlerini severdi. Belki de bu yüzden arkadaşlarını evlendikten sonra bile eve davet ediyordu. Dışarıdan pizza söyleyip televizyon seyrederek geçirilecek bir gece için değil, *mojito* kokteylleri hazırlayıp en sevdiği şarkılarla dans etmek için. Kırklı yaşlarını işte böyle geçirmek istemişti, hiçbir şeye aldırmadan.

Arkadaşları, mutfaktan salona ve hatta bilardo odasına kadar evin içine dağılmışlardı ve kadın, kocasının onları tam da şu anda izliyor olabileceğini düşünüyordu. Ansızın dul kalan karısının etrafında toplanan arkadaşlarını görse mutlu olurdu. Yenilip içildiği için, belki bu evle daima eğlence ve kahkahayı bağdaştırdıklarından, misafirlerden birinin toplanmalarının asıl sebebini unutup, lafı tek seferde sekiz bebek birden doğuran Amerikalı bir kadına getirmesi uzun sürmedi. Ya da birlikleri denetlerken yağmurda kayıp düşen tuğgenerale. Gecenin ne-reye doğru gittiğini gören kadının kalbi daha da kırıldı ve artık sadece ona ait olan yatak odasına koştu. Önce dizlerinin üstüne, yatağın yanına çöküp hıçkırmaya başladı, sonra yavaş yavaş yere doğru kaydı, beyaz halıya uzandı, anne karnındaki bir bebek gibi iki büklüm oldu. İşte tam bu pozisyonda, gözleri zemin seviyesindeyken yatağın altında ta köşede küçük, parlak

bir şey gördü. Uzanıp aldı. Çok şık, onun taktıklarına hiç benzemeyen bir küpeydi bu. O kadar çok tozlanmıştı ki, hizmetçinin dip köşe temizlik yapmadığını düşünürken buldu kendini.

Daha sonra küpe sol avucunda, zar zor kapı kasasına yaslanıp, gitme vaktinin geldiğini anlayarak ayaklanan misafirlerin ellerini sıkarak görevini yerine getirdi ve onları yolcu etti. Geçirdiği her kadını öperken kulaklarına bakıyordu.

Ve böylece her bir kulak, uzun gecelerde, hiçbir sırrı ifşa etmeye niyeti olmayan bir yatakta uzanırken, birinin ona anlatmasının özlemini çektiği birer öyküye dönüştü.

Ütü Masası

Il-meyda tal-moghdiya

Ondan kurtulmanın vakti gelmişti. Sokağa bıraksa belki ge-
çip giden biri çıkıp alabilirdi. Bazı akşamlar eve dönerken bir
köşede terk edilmiş bir mobilya dikkatini çeker, ertesi sabah
yok olduğunu görürdü. Montunu giydi, ütü masasını duva-
rın dibine bırakmak için aşağı indi. Dışarı adımını atar atmaz
alt kat komşusunun Fiat Panda'sını itinayla park etmekte ol-
duğu gözüne ilişti. Komşu el salladı. Hay aksi. Şimdi ne yap-
caktı? İçeri girse, komşusu onun delirdiğini düşünecekti. Pa-
zar pazar, akşamın dokuzunda adamın biri kolunun altına ütü
masasını alıp dışarı çıkmış, sonra tekrar içeri taşıyor. Olacak
iş mi? Komşusu artık onu gördüğü için, elindeki duvara da-
yayıp bırakamazdı. O da hemen sokağın sonuna kadar gidip
oraya bırakmaya karar verdi. Hala arabasını park etmeye uğ-
raşan komşusuna el salladı, kolunun altında ütü masası değil
de kitap taşımış gibi aceleyle yola koyuldu.

Sokağın sonundan sola döndü, Source Sokağı'nda birkaç
metre yürüdü ve ütü masasını kapısı, penceresi olmayan bir
binanın duvarına dayadı. Tam eve geri dönecekken yolun kar-
şısında nereden baksan on kadar apartmanın ışıklarının yan-
dığını fark etti, birinin perdenin ardından onu görme ihtimali
epey yüksekti. Ya birisi cep telefonu ile fotoğrafını ya da vi-
deosunu çeker de polise gösterirse? Kafasından bir plan uy-
durdurdu: Bağcıklarını bağlamak için eğilecekti. Öyle de yaptı, ama

bağlayacak bir bağcığı olmadığını, eşofman altı ve terlikleriyle dışarı çıktığını fark etti. Doğruldu, ütü masasını yükledi, göle doğru yollandı. Orada geri dönüşüm için kullanılacak camların toplandığı bir bidon olacaktı. Karısı kendindeyken birkaç haftada bir buraya gelir, bir iki torba cam atık boşaltırdı. Ütü masasını oraya bırakabilirdi.

Ama bidondan pek de uzak olmayan yoldan vızır vızır arabalar geçiyordu, ya bir polis arabası denk gelirse? Ne olacak o zaman? Uzun boylu, kabarık ceketli zenci bir adam yanından geçerken başını sallayarak gülümsedi. Arkadaşça, “görüştüğümüze sevindim,” türünden bir tebessüm değildi bu, daha çok kolunun altında ütü masasıyla evden çıktığının farkında olmayan delinin tekine sırtmak gibiydi. Dönüp ütü masasını adamın kafasında parçalamayı, sonra ikisini birden bidonun dibinde bırakmayı istedi. Bunun yerine ütü masasını daha sıkı kavrayıp gölün yolunu tuttu.

“Birazdan varırız,” dedi ütü masasına.

Karısıyla en son ne zaman bu gezintiyi yaptığını hatırlamıyordu ve nasıl olduysa, göle yaklaştıkça kendini ütü masasına daha yakın hissetmeye başladı. Bir saat öncesinde bu masa üstüne düşüp ütü elini yaktığında onu görmeye bile tahammülü yoktu. Tıpkı karısı gibi dağılıp parçalara ayrılmış alık alık ona bakıyordu. Karısı artık yoktu. Ve tutarlı olmak adına, ütü masasının da gitmesi gerekiyordu. Ancak şimdi, masa korkuyla ona sarılmıştı sanki ve adam ona acımaya başladı. Kırılmakla kalmamıştı, bir bacağı da yerinden çıkmıştı, artık ruhunu teslim etmek üzereydi. Yıllarca kendisine yoldaşlık etmiş köpeğini uyutturmak üzere veterinerine götürme biri gibi hissediyordu.

Alçak çitin üstünden atlayıp ütü masasını var gücüyle göle savurmayı geçirdi içinden. Batarsa ne ala; batmazsa, onu bir daha görmemek için buralara asla uğramayacaktı. Pazar sabahları gazete, ekme ve çiçek aldıktan sonra karısıyla birlikte

gezdiği, aşına olduğu yerlerden giderek en alçak yerini bulmak için çit boyunca yürümeye başladı. Kuytuda bir şeyler kemiren bir köpeğin öfkeyle havlamasından ürktü. Dehşete kapılmış halde, kurşundan kaçan bir aktör çevikliğiyle gerisin geri dönünce ütü masası tam arkasında park etmiş olan Peugeot'ya çarptı. Arabanın alarmı birden çalıştı ve göle doğru yankılanmaya başladı. Bu tantana onu allak bullak etmişti. Sanki banka soymuş gibi, tuhaf bir panik hissine kapıldı, yakalanmamak için saklanacak bir yer bulma ihtiyacı duydu. Gölün etrafında koşu yapan sırık gibi bir adam ona çarptı, sinirli bir bakış attı ve yanlış anlaşılmaya mahal vermeyecek şekilde bir küfür savurdu. Yaşlı adam geveleyerek özür diledi. Artık kolunun altına değil de, Meryem Ana'nın kollarında yatan İsa gibi kucağına aldığı ütü masasıyla karşıya geçip eve geri döndü. Bu yürüyüşün ikinci ayağında masayı bırakabileceği bir kuytu köşe bulabilmeyi umuyordu.

Yaşadığı bu kentte her zaman olduğu üzere yağmur ansızın başladı ve köşeyi dönüp araba alarmının öfkeli gürültüsünden kaçana kadar bardaktan boşanırcasına yağmaya devam etti. Sırılsıklam olmuş kafasından aşağı serin damlalar süzülüyordu. Adımlarını takip eden pis bir koku duydu. Arkasına baktı, kimse yoktu. Önünde de kimse yoktu. Durduğunda koku da duruyor mu diye anlamak için hareketsiz kaldı. Kokunun peşini bırakmadığından emin olunca yere baktı ve terliklerinin ıslanmakla kalmayıp tabanlarının da köpek dışkısına bulaşmış olduğunu gördü. O köpeğin vahşi havlamalarından, arabanın ciyaklayan alarmından ve sinirli koşucudan kaçarken dışkıları basmış olmalıydı. Muhtemelen hepsi de aynı köpeğe aitti.

Ayağını kaldırımın kenarına sürterek pisliği silmeye çalıştı ama sürttükçe terlik ayağından çıkıp ters döndü. Kaldırımın eksik iki taşı arasındaki boşluğa dolan suda terliğini yıkamak için birkaç metre yürüdü, tam eğilirken yolun öbür tarafında

yarısı yıkılmış bir bina gördü. Herhalde yenisini yapacaklardı. Üst kattaki yeşil seramik döşeli banyo sokaktan görülebiliyordu, adam orada kim bilir kaç kişinin yıkandığını ve yıllarca saklı kalmış bir banyonun böyle apaçık ortaya çıkmasının ne kadar tuhaf olduğunu düşündü. Yine aklına karısı geldi. Belki şu anda karısına banyo yaptırıyorlardı, tıpkı onun yaptırdığı gibi; yoksa kendi başına yıkanamayacağını anlamamış ve onu tek başına mı bırakmışlardı? Suyu yeterince ısıtıyorlar mıydı, yoksa soğuk suyla yıkayıp oldubittiye mi getiriyorlardı? Belki de istedikleri tam da buydu, yavaş yavaş eriyip gitmesi. O eve alınmayı bekleyen daha nice emekli vardı mutlaka. Hiçbir restoran altıda gelip de gece yarısına kadar boş boş oyalanan müşteriye istemez. Karısı ölecek olsa, bu uzun yolculuğun son durağına yapayalnız yürümesine izin verdiği için duyduğu vicdan azabının ezici yükünü hayat boyu taşımayacak mıydı?

Karısına evde bakması gerekirdi. Doktor muayeneye geldiğinde onun dedesinin evine gitmek istediğini, gecenin bir yarısında kapının kilidini açmaya kalkıştığını söylememesi gerekirdi. Belki çok korkmuştu. Belki de karısı onu ütü masasına doğru ittiği anda sabır ile tahammülsüzlük arasındaki sınır ilk ve son kez aşılmış, geri dönüşü olmayan bir yola girilmişti. Yeter artık, diye düşünmüştü. Kimse onu daha önce iteklememişti. Bunu sineye çekmeyeceğini karısına göstermek istemişti. Ama şu anda, gözü yarısı yıkılmış binanın yeşil seramiklerine takılıp kalmış haldeyken, ona evde bakması gerektiğini anlıyordu. Sonuçta o da pek çok sınırı aşmış ama karısı tek kelime etmemişti. Ona evde bakması gerekirdi. En azından -nadiren de olsa- aklının başında olduğu anlarda kendi eşyalarıyla, sevdiği ve onu seven bir adamla birlikte kızarmış ekmeğin üstünde eriyen tereyağı ve sütlü çayın kokusunu duyarak evinde yaşayabilirdi. Görünce belki tanır diye; bir umutla ziryaretine gittiği o ruhsuz, renksiz odada değil.